

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ПОЛІТИКИ

Реєстраційний № 16

Дата 31.10.2024

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Багатостороння дипломатія» на тему:

Велика сімка (G-7) і багатостороння дипломатія

Студентки 4-го курсу

Денної форми навчання

Спеціальності «Міжнародні економічні відносини»

Огородник Ангеліни Володимирівни

Керівник: викл. Панова Альона Олегівна

Національна шкала: відмінно

Кількість балів: 100 Оцінка ECST: A

Члени комісії: Панова А.В.

(підпис) (прізвище та ініціали)

Козак І.О.

(підпис) (прізвище та ініціали)

Савка В.І.

(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП	2
РОЗДІЛ 1. ВЕЛИКА СІМКА У КОНТЕКСТІ БАГАТОСТОРОННЬОЇ ДИПЛОМАТІЇ: ПОНЯТТЯ ТА ЗНАЧЕННЯ	4
1.1. Поняття та сутність багатосторонньої дипломатії.....	4
1.2. Велика сімка: еволюція складу та форматів.....	12
1.3. Механізм та особливості функціонування Великої сімки	15
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РОЗВИТКУ КРАЇН ВЕЛИКОЇ СІМКИ У КОНТЕКСТІ БАГАТОСТОРОННЬОЇ ДИПЛОМАТІЇ	18
2.1. Основні соціально-економічні показники розвитку країн Великої сімки	18
2.2. Оцінка впливу країн Великої Сімки на розвиток світового господарства.....	22
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ ДЛЯ G7 У СВІТОВІЙ БАГАТОСТОРОННІЙ ДИПЛОМАТІЇ	25
3.1. Внутрішні протиріччя G7 та вплив зовнішніх факторів.....	25
3.2. Перспективи реформування G7 у відповідь на глобальні зміни....	28
ВИСНОВКИ	32
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	34

ВСТУП

У сучасному глобалізованому світі багатостороння дипломатія відіграє ключову роль у формуванні міжнародних відносин і вирішенні глобальних проблем. Однією з найвпливовіших платформ для багатостороннього діалогу є Група семи (G-7), що об'єднує провідні економіки світу. Актуальність дослідження теми Великої сімки зумовлена її впливом на формування глобальної економічної політики, безпеки та соціальних стандартів, а також значущістю багатосторонньої дипломатії в умовах сучасних викликів, таких як зміна клімату, тероризм, глобальна економічна нерівність та пандемії.

Метою курсової роботи є всебічний аналіз ролі Великої сімки у контексті багатосторонньої дипломатії, що включає дослідження еволюції її складу, механізмів функціонування, а також оцінку впливу на світову економіку. З метою досягнення цієї мети було визначено ряд завдань, а саме:

1. Охарактеризувати поняття та суть багатосторонньої дипломатії.
2. Проаналізувати еволюцію складу та форматів Великої сімки.
3. Вивчити механізми та особливості функціонування G-7.
4. Оцінити соціально-економічні показники розвитку країн Великої сімки.
5. Визначити вплив країн G-7 на розвиток світового господарства.
6. Розглянути перспективи та виклики для G-7 у світовій багатосторонній дипломатії.

Об'єктом дослідження є Велика сімка (G7) як інститут багатосторонньої дипломатії, а предметом – еволюція G7, її роль у світовій економіці та перспективи розвитку.

В процесі дослідження використовувалися теоретичні методи аналізу, синтезу, абстрагування та моделювання, що дозволили отримати нові знання про функціонування G-7 у сучасному світі.

Наукова база дослідження включає роботи таких вчених, Балануца О. О., Баула О.В., Білан С.О., Григор О. О., Галазюк Н.М., Дяченко Б. І., Корольчук Л.В., Опанасюк О. І., Панов, А. В., Півненко О. В., Середняк Т. К., Філін А. М., Шаров О. М., Шелемба М. та інші. Також були використані нормативно-правові документи, статистичні дані та сучасні інтернет-ресурси, які сприяли глибшому розумінню теми.

Практична цінність курсової роботи полягає в можливості застосування отриманих результатів для поглибленого розуміння ролі G7 у сучасній системі міжнародних відносин, а також у підготовці до участі у наукових заходах, таких як студентські конференції.

Структура роботи складається з вступу, трьох розділів та висновків.

У першому розділі розглядаються теоретичні основи поняття багатосторонньої дипломатії, еволюція складу та форматів Великої сімки, а також механізми її функціонування.

Другий розділ присвячений аналізу розвитку країн G-7 у контексті багатосторонньої дипломатії, зокрема соціально-економічним показникам і впливу на світове господарство. У третьому розділі досліджуються перспективи розвитку G7 та виклики, що стоять перед нею.

РОЗДІЛ 1.

ВЕЛИКА СІМКА У КОНТЕКСТІ БАГАТОСТОРОННЬОЇ ДИПЛОМАТІЇ: ПОНЯТТЯ ТА ЗНАЧЕННЯ

1.1. Поняття та сутність багатосторонньої дипломатії

У епоху глобалізації, коли взаємозалежність держав досягла безпрецедентного рівня, багатостороння дипломатія набуває особливої актуальності. Складні глобальні проблеми, такі як кліматичні зміни, міграційні кризи та пандемії, вимагають об'єднаних зусиль міжнародного співтовариства. Саме тому розуміння сутності та принципів багатосторонньої дипломатії є ключовим для аналізу сучасних міжнародних відносин. У цьому параграфі ми розглянемо теоретичні основи багатосторонньої дипломатії, її суб'єктів та форм, а також її роль у вирішенні глобальних проблем.

Початки багатосторонньої дипломатії можна простежити ще в античному світі, коли міста-держави укладали договори про союз та взаємодопомогу. Прикладами таких угод можуть слугувати союзи між грецькими містами під час Пелопоннеської війни або договори між римськими провінціями. Ці ранні форми дипломатії заклали основи для подальшого розвитку міжнародних відносин, але були переважно неформальними і не систематизованими.

Однак систематичний розвиток багатосторонньої дипломатії розпочався з утворення національних держав у Європі. Протягом середньовіччя, зокрема в період після падіння Західної Римської імперії, виникли нові політичні реалії, що спонукали держави укладати угоди для регулювання взаємин. Формування централізованих держав і зростання їхнього впливу сприяло розвитку більш формалізованих дипломатичних практик.

Одним із важливих етапів в історії багатосторонньої дипломатії стало створення Вестфальської системи в 1648 році, яка закріпила принципи державного суверенітету і територіальної цілісності. Вестфальські мирні

договори, що завершили Тридцятирічну війну, стали основою для нової ери в міжнародних відносинах, де держави почали вести дипломатичні переговори на основі рівноправності і визнання суверенітету одне одного [16].

У XVIII і XIX століттях розвиток багатосторонньої дипломатії продовжувався через різноманітні міжнародні конференції та конгреси, такі як Віденський конгрес 1815 року, який поклав край наполеонівським війнам та заклав основи для стабільності в Європі. На цих зустрічах держави уклали угоди, що регулювали не тільки політичні, а й економічні та соціальні питання [28].

Середина XX століття стала ключовою в розвитку багатосторонньої дипломатії, коли після Другої світової війни було створено Організацію Об'єднаних Націй. ООН стала важливим форумом для багатосторонніх переговорів та вирішення глобальних проблем, таких як безпека, розвиток, права людини та охорона навколишнього середовища/

На початок XXI ст. форми багатосторонньої дипломатії стали проявом широкої різноманітності. Якщо в минулому дипломатія здійснювалася переважно у формі переговорного процесу в рамках конгресів, то сьогодні багатостороння дипломатія проводиться в різних формах: діяльності міжнародних універсальних (ООН) і регіональних (ЄС, ОБСЄ, АСЕАН) організацій; конференцій; комісій та ін., які створюються або скликаються для вирішення глобальних проблем; багатосторонніх зустрічей на найвищому рівні; діяльності посольств окремих держав тощо [8].

Таким чином, багатостороння дипломатія пройшла тривалий шлях розвитку від ранніх союзів античності до сучасних міжнародних організацій, що свідчить про її критичну роль у формуванні міжнародних відносин та вирішенні глобальних викликів.

Після розгляду історичних передумов виникнення багатосторонньої дипломатії, важливо глибше зануритися у саму суть цього явища, визначивши, що саме складає його основу в контексті сучасних міжнародних відносин.

Класичне визначення дипломатії міститься в Оксфордському словнику англійської мови: «Дипломатія — це здійснення міжнародних відносин шляхом переговорів; сукупність засобів, що їх використовують послы й посланники з метою забезпечення переговорного процесу; праця або мистецтво дипломата». Британський дипломат Ернест Сатоу уточнює, що дипломатія – це насамперед інтелект і почуття такту, поставлені на службу державним інтересам. Німецький дипломат Георг Фридрих Мартенс вважає дипломатію наукою про зовнішні зносини чи закордонні справи держави, а в більш вузькому розумінні дипломатія – це наука чи мистецтво переговорів. А французький дипломат Жюль Камбон під дипломатичною діяльністю розуміє «мистецтво ведення переговорів та пошук способів, які б не дозволили у відносинах між народами не вдаватися до застосування крайнього засобу – сили» [9].

Згідно з словником-довідником, багатостороння дипломатія – це здійснення міжнародних відносин шляхом переговорів із залученням декількох учасників та використовується у вирішенні актуальних питань, а саме: міжнародного співробітництва, мирного вирішення спорів, економічне співробітництво, боротьби з епідеміями тощо [10]

Отже, багатостороння дипломатія є важливим аспектом, що забезпечує механізм ведення переговорів та укладення угод між трьома або більше державами з метою вирішення глобальних проблем, регулювання відносин та досягнення спільних цілей. Вона відрізняється від двосторонньої дипломатії, яка передбачає взаємодію лише між двома державами.

Виходячи з цього можна навести широке та вузьке тлумачення поняття багатостороння дипломатія. Широке тлумачення багатосторонньої дипломатії охоплює будь-які форми співпраці, де беруть участь більше ніж дві сторони. Вузьке тлумачення зосереджується на формальних механізмах та процесах, які здійснюються в рамках міжнародних організацій або під час спеціалізованих конференцій. Це означає, що багатостороння дипломатія не тільки включає спілкування, а й систематичні переговори з метою прийняття рішень та реалізації зобов'язань.

Таким чином, багатостороння дипломатія відіграє важливу роль у формуванні сучасних міжнародних відносин, дозволяючи країнам співпрацювати для вирішення глобальних викликів та досягнення спільних цілей.

Після визначення ключових аспектів багатосторонньої дипломатії важливо розглянути суб'єкти, які беруть участь у цьому процесі. Різноманітність учасників забезпечує багатогранність та ефективність дипломатичних ініціатив, а також вплив на формування міжнародних відносин.

Держави є основними суб'єктами багатосторонньої дипломатії, оскільки саме вони мають суверенітет і законодавчі повноваження для укладення міжнародних угод. Роль держав у багатосторонній дипломатії полягає в представництві своїх інтересів на міжнародній арені, формуванні політики та участі в глобальних ініціативах. Вони визначають ключові питання, що потребують колективного вирішення, такі як безпека, торгівля, зміна клімату та інші глобальні виклики. Взаємодія між державами у рамках багатосторонніх переговорів дозволяє досягати консенсусу і формувати спільні стратегії для вирішення актуальних проблем.

Недержавні актори, такі як міжнародні організації, такі як Організація Об'єднаних Націй (ООН), Європейський Союз (ЄС) та Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН), неурядові організації (НУО), транснаціональні корпорації (ТНК) та міжнародні правозахисні організації, також мають значний вплив на багатосторонню дипломатію. НУО часто виступають від імені громадянського суспільства, впливаючи на політику через адвокацію, моніторинг та інформаційні кампанії. Вони здатні мобілізувати громадську думку та вносити зміни в політику на національному та міжнародному рівнях.

Ознайомитися з основними характеристиками кожного суб'єкта та його роллю в багатосторонній дипломатії можна за допомогою таблиці 1.1.

Таблиця 1.1.

Суб'єкти багатосторонньої дипломатії та їхні ролі

Суб'єкт багатосторонньої дипломатії	Основні характеристики	Роль у багатосторонній дипломатії	Приклади
Держави	Суверенні, незалежні політичні одиниці	Визначають зовнішню політику, підписують договори, беруть участь у міжнародних організаціях	США, Китай, Україна
Міжнародні організації	Міжурядові структури, створені для співпраці	Координують дії держав, розробляють стандарти, надають допомогу	ООН, ЄС, НАТО, ВООЗ
Міждержавні об'єднання	Більш інтегровані форми співробітництва держав	Глибока інтеграція в економічній, політичній та соціальній сферах	Європейський Союз
Транснаціональні корпорації	Великі компанії з міжнародною діяльністю	Впливають на світову економіку, інвестиції, технології	Apple, Nestle, Toyota
Міжнародні неурядові організації	Громадські організації з міжнародною діяльністю	Захищають права людини, надають гуманітарну допомогу, формують громадську думку	Червоний Хрест, Amnesty International
Міжнародні правозахисні організації	Неприбуткові організації, що працюють у сфері прав людини	Моніторинг дотримання прав людини, адвокація, вплив на державну політику	Human Rights Watch, Freedom House
Глобальні фінансові установи	Міжнародні організації, що займаються фінансуванням	Надають кредити, фінансову допомогу та технічну підтримку країнам	Світовий банк, Міжнародний валютний фонд (МВФ)
Релігійні організації	Релігійні спільноти з міжнародним впливом	Впливають на моральні цінності, формують громадську думку	Ватикан, Аль-Азхар
Наукові спільноти	Спільноти вчених і дослідників	Надають експертні оцінки, розробляють нові технології	Міжурядова панель з питань зміни клімату (IPCC)
Громадянське суспільство	Ширше поняття, що охоплює різноманітні організації	Впливають на міжнародну політику через лобювання та активізм	Локальні громадські організації

Джерело: розроблено автором на основі джерел [6; 18; 29]

Таким чином, суб'єкти багатосторонньої дипломатії включають різноманітні актори, які разом формують динаміку міжнародних відносин,

допомагають вирішувати глобальні проблеми та сприяють розвитку співробітництва між державами. Ця взаємодія між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами є критично важливою для забезпечення стабільності та прогресу в сучасному світі.

Багатостороння дипломатія є важливим елементом сучасних міжнародних відносин, що дозволяє країнам та міжнародним організаціям ефективно співпрацювати для досягнення спільних цілей. Вона реалізується через різноманітні форми, які варіюються залежно від характеру питань, що обговорюються, і учасників процесу. Основні форми багатосторонньої дипломатії включають:

1. Конференції та саміти: Це зібрання представників держав і міжнародних організацій, на яких обговорюються ключові питання світової політики. Саміти, такі як G7 або саміти ООН, слугують платформою для прийняття важливих рішень і координування дій між учасниками.

2. Міжнародні угоди та договори: Офіційні документи, які регулюють відносини між державами. Вони встановлюють правові зобов'язання та стандарти, що сприяють стабільності в міжнародних відносинах. Відомими прикладами є Паризька угода та Договір про заборону ядерної зброї.

3. Дипломатичні переговори: Цей процес включає обговорення між державами з метою досягнення компромісів і укладання угод. Переговори щодо ядерної програми Ірану є прикладом того, як багатостороння дипломатія може використовуватися для розв'язання конфліктів.

4. Багатосторонні організації: Це структури, які об'єднують кілька держав для співпраці в різних сферах. Організації, такі як ООН або ЄС, грають ключову роль у управлінні спільними проектами та забезпеченні виконання міжнародних норм.

5. Спеціалізовані агентства: Організації, які займаються конкретними питаннями, наприклад, ВООЗ, що відповідає за охорону здоров'я на глобальному рівні. Вони реалізують програми, що відповідають специфічним потребам, і сприяють міжнародній співпраці.

6. Академічні форуми: Ці заходи об'єднують науковців і експертів для обміну ідеями та розробки нових концепцій у сфері міжнародних відносин. Світовий економічний форум, наприклад, сприяє обговоренню глобальних економічних проблем.

7. Культурні обміни: Програми, що стимулюють культурний обмін між країнами, сприяють поглибленню взаєморозуміння і співпраці між народами. Культурні фестивалі і обміни студентами є прикладами таких ініціатив.

8. Гуманітарні місії: Операції, що надають допомогу в умовах кризи, відіграють важливу роль у підтримці населення, яке постраждало від конфліктів чи природних катастроф. Організації, такі як Червоний Хрест, активно залучаються до таких місій.

9. Лобіювання та адвокація: Дії неурядових організацій, спрямовані на вплив на державну політику та формування міжнародних стандартів, стають все більш важливими у сучасному світі. Amnesty International та Human Rights Watch є прикладами організацій, які активно просують права людини.

10. Мережі та альянси: Об'єднання держав або організацій для досягнення спільних цілей підсилює колективні зусилля в певних сферах. Альянси, такі як НАТО, демонструють, як багатостороння дипломатія може забезпечити безпеку і стабільність на глобальному рівні.

форми багатосторонньої дипломатії є важливими інструментами для вирішення глобальних викликів. Вони сприяють встановленню стабільності, співпраці та взаєморозуміння серед країн, що, у свою чергу, має позитивний вплив на міжнародну безпеку та розвиток.

Багатостороння дипломатія має важливу функціональну роль у сучасній системі міжнародних відносин [14; 22; 27]. Вона дозволяє країнам та іншим суб'єктам спільно вирішувати складні глобальні проблеми, що не можуть бути вирішені однією державою.

Однією з ключових функцій багатосторонньої дипломатії є підтримка миру та безпеки, що стає можливим завдяки об'єднанню зусиль різних держав, здатних спільно попереджати конфлікти і забезпечувати стабільність у регіонах

напруженості. Міжнародні організації, зокрема ООН, здійснюють значний вплив на контроль за конфліктними зонами та миротворчі операції, сприяючи не лише припиненню вогню, але й укріпленню тривалого миру.

Іншою важливою функцією багатосторонньої дипломатії є вирішення глобальних проблем, які мають транснаціональний характер і стосуються всього людства. Наприклад, питання зміни клімату, захисту прав людини чи боротьби з бідністю є надто масштабними, щоб одна країна могла самостійно їх вирішити. Спільні зусилля держав, що знайшли відображення у таких ініціативах, як Паризька кліматична угода, є яскравим прикладом досягнень багатостороннього підходу.

Не менш значущим аспектом багатосторонньої дипломатії є створення міжнародних норм і стандартів, які регулюють різні сфери життя, зокрема охорону здоров'я, безпеку, торгівлю. Ці правила служать фундаментом співпраці і попереджають виникнення суперечок. У цьому контексті ВООЗ відіграє критичну роль, розробляючи стандарти захисту здоров'я, які підтримуються багатьма країнами.

Важливою функцією багатосторонньої дипломатії є розвиток діалогу між державами і побудова довіри між ними. Це відбувається через обмін думками та позиціями на міжнародних форумах, де можна обговорити суперечливі питання в мирний спосіб і знайти взаємовигідні рішення. Подібний діалог укріплює відносини і дозволяє уникати відкритих конфліктів.

Дипломатія також сприяє економічному зростанню, оскільки сприятливі умови для торгівлі, інвестицій та співпраці між країнами забезпечують стабільність і процвітання. Організації, як СОТ та Світовий банк, заохочують міжнародну торгівлю, надають підтримку державам, що розвиваються, і стимулюють економічний розвиток в регіонах, де це найпотрібніше.

Захист прав людини та надання гуманітарної допомоги також є важливими елементами багатосторонньої дипломатії. Міжнародні неурядові організації та ООН активно працюють над забезпеченням прав людини у глобальному

масштабі, мониторячи ситуацію у різних країнах та надаючи допомогу тим, хто найбільше потребує.

Не менш вагомий внесок багатостороння дипломатія робить у розвиток культурних взаємин між державами, сприяючи взаєморозумінню через обмін культурними цінностями. Програми культурного обміну створюють основу для побудови толерантного суспільства та сприяють зменшенню соціальної напруженості.

Крім цього, багатостороння дипломатія дозволяє швидко мобілізувати ресурси і координувати зусилля держав у відповідь на кризи, такі як природні катастрофи чи пандемії. ВООЗ і подібні організації відіграли ключову роль у боротьбі з пандемією COVID-19, організувавши швидку допомогу і об'єднавши зусилля країн для подолання кризи.

Загалом, багатостороння дипломатія забезпечує функціонування міжнародної системи і структурованість відносин між державами, створюючи прозорі механізми для спільної роботи і сприяючи стабільності. Вона слугує важливим інструментом у підтримці миру, вирішенні глобальних проблем і побудові гармонійних відносин на міжнародному рівні.

1.2. Велика сімка: еволюція складу та форматів

Група Великої сімки є впливовим міждержавним форумом, що об'єднує провідні економіки світу. З моменту свого заснування у 1970-х роках, коли група складалася з представників лише семи найрозвиненіших країн, її формат, структура та завдання зазнали значної еволюції. Історично Велика сімка стала платформою для вирішення найактуальніших глобальних економічних та політичних питань, таких як енергетична безпека, торговельні відносини, зміни клімату та боротьба з глобальною нерівністю. З часом формат і склад G7 розширилися для включення ширших міжнародних інтересів і поглиблення співпраці з іншими країнами та організаціями. Цей параграф присвячений розгляду етапів розвитку Великої сімки, зміну її складу та форматів, а також

аналізує ключові фактори, що вплинули на еволюцію цієї важливої платформи багатосторонньої дипломатії.

Велика сімка є неформальним форумом, що об'єднує лідерів семи найбільш розвинених економік світу. Хоча вона не має постійного секретаріату або юридично обов'язкових рішень, її вплив на світову політику та економіку значний. В даному параграфі детальніше розглянемо, як функціонує цей унікальний форум.

Нафтова криза 1973 року та стагфляція 1970-х років стали серйозними випробуваннями для світової економіки, коли ціни на нафту різко зросли, а економічне зростання сповільнилося, що призвело до нестійкої комбінації інфляції та безробіття. У цей складний період промислово розвинені країни зрозуміли, що для подолання глобальних економічних викликів потрібна тісна координація зусиль. Стало очевидно, що самотужки жодна з країн не здатна впоратися із кризою такого масштабу, і міжнародна співпраця стала необхідною умовою стабільного розвитку.

У 1975 році, щоб обговорити спільні дії в умовах економічної нестабільності, відбулася історична зустріч лідерів ФРН, Франції, Великої Британії, Італії, США та Японії в Рамбуйє, Франція. Ця зустріч, організована у Франції в неформальному форматі, стала першим кроком до створення групи провідних економічно розвинених держав світу — G6. На цих перших зустрічах лідери обговорювали нагальні економічні та політичні питання, шукаючи шляхи подолання енергетичної кризи та стабілізації світової економіки. Ідея проведення таких зустрічей здобула підтримку завдяки прагненню держав до спільного реагування на глобальні виклики.

Наступного року, у 1976 році, до групи приєдналася Канада, розширивши G6 до G7. Рішення запросити Канаду було продиктоване необхідністю залучити ще одного значущого економічного партнера, який представляв Північну Америку і підтримував спільні цінності та підходи до вирішення економічних проблем. Таким чином утворилася «Велика сімка» — перший офіційний формат

регулярних зустрічей лідерів промислово розвинених країн світу, покликаний об'єднувати зусилля для спільного вирішення глобальних економічних викликів.

Слід зауважити, що країни «Великої сімки» вирізняються з-поміж інших притаманним їм глобальним лідерством [17].

Спочатку, у 70-х роках, основною метою G7 було вирішення гострих економічних проблем, таких як інфляція, безробіття та нестабільність валютних курсів. Саме тому на ранніх самітах переважно обговорювалися питання макроекономічної політики, фінансової стабільності та міжнародної торгівлі. Основні обговорення стосувалися шляхів стабілізації економік країн-учасниць і подолання наслідків нафтових криз. Однак із часом тематика зустрічей значно розширилася, відображаючи зростаючу складність і взаємопов'язаність глобальних викликів.

У 1980-х і 1990-х роках до порядку денного почали додавати питання соціального та політичного характеру, зокрема підтримку демократії, захист прав людини та боротьбу з глобальними проблемами, такими як бідність та охорона навколишнього середовища. Це був період, коли G7 поступово перетворювалась з економічного клубу на політично-економічний форум, що обговорював не лише фінансові виклики, а й питання світової безпеки.

Після закінчення «холодної війни» у 1990-х роках, на зустрічах все більше уваги приділялося геополітичним питанням, зокрема миру та стабільності в пострадянському просторі, а також інтеграції нових ринків у світову економіку. На самітах обговорювалися конфлікти на Балканах, ядерне роззброєння та стабілізація в регіонах, які переживали політичні та соціальні трансформації.

У 2000-х роках під час зустрічей G7 з'явилися нові теми, що стосувалися глобальних викликів — зміна клімату, боротьба з міжнародним тероризмом, фінансова стабільність, охорона здоров'я, зокрема епідемії, та сталий розвиток. Важливою подією стало обговорення наслідків фінансової кризи 2008 року, коли країни-члени погодилися на більш тісну координацію економічної політики для запобігання подібним катастрофам у майбутньому.

Разом зі зміною тематики змінювалися і формати зустрічей. Спочатку саміти G7 були досить закритими заходами. Згодом зросла роль громадянського суспільства, бізнесу та міжнародних організацій. Крім лідерів країн G7, до обговорень стали залучати представників інших країн, міжнародних організацій та експертів. Сучасні саміти G7 активно використовують відеоконференції, онлайн-платформи для обміну інформацією та проведення зустрічей.

1.3. Механізм та особливості функціонування Великої сімки

Механізм функціонування Великої сімки (G7) відрізняється своєю неформальністю та гнучкістю, що надає йому унікальну роль у міжнародних відносинах. На відміну від формальних міжнародних організацій, таких як ООН чи ЄС, G7 не має постійного секретаріату, закріпленого статуту чи юридичних механізмів для впровадження рішень. Це не стільки організація в традиційному розумінні, скільки платформа для обговорення, де лідери провідних економік світу можуть вільно обмінюватися думками щодо нагальних глобальних викликів. Такий формат дозволяє G7 оперативно адаптуватися до змін у міжнародному порядку денному, зосереджуючись на тих питаннях, які є найбільш актуальними в конкретний період.

Відсутність офіційної структури надає G7 значної гнучкості, що робить цей форум ефективним інструментом для швидкого реагування на кризові ситуації. Параграф 1.3 дослідить ключові елементи механізму функціонування G7, його процеси та підходи до вирішення глобальних проблем.

Механізм функціонування Великої сімки включає кілька ключових елементів, які визначають його діяльність і ефективність у вирішенні глобальних проблем. Головним елементом G7 є щорічні саміти лідерів країн-учасниць, які збираються для обговорення найактуальніших питань світової політики та економіки. Ці зустрічі надають можливість лідерам безпосередньо обмінюватися думками, ділитися досвідом та координувати зусилля у вирішенні спільних викликів.

Для підготовки до самітів створюються робочі групи, які займаються детальним аналізом тем, що будуть обговорюватися. Ці групи складаються з експертів з країн-учасниць та представників міжнародних організацій, які працюють над підготовкою рекомендацій та документів, що стануть основою для обговорення на саміті. Завдяки такій структурі G7 має можливість глибше вивчати питання, що стосуються економіки, енергетики, зміни клімату та інших важливих аспектів.

Важливою особливістю G7 є його неформальний характер. У порівнянні з традиційними міжнародними організаціями, де існують чіткі правила та механізми ухвалення рішень, у G7 рішення не є обов'язковими до виконання. Усі рекомендації, прийняті на самітах, базуються на консенсусі, що означає, що кожна країна-учасниця повинна погодитися з рішенням, щоб воно стало чинним. Ця особливість надає G7 високу ступінь гнучкості, адже порядок денний самітів може змінюватися відповідно до актуальних потреб і викликів.

Крім того, G7 виконує роль глобального лідера, оскільки вважається неформальним клубом, в якому лідери країн, що мають значний вплив на світову політику та економіку, беруть на себе відповідальність за вирішення критичних питань, які впливають на весь світ. Рішення, ухвалені на самітах G7, можуть впливати на роботу інших міжнародних організацій, таких як ООН, Міжнародний валютний фонд та Світовий банк, оскільки вони формують загальні принципи та підходи до вирішення глобальних проблем.

Таким чином, механізм функціонування G7 є результатом поєднання неформальності, гнучкості, консенсусного підходу та ролі глобального лідера, що дозволяє цій групі країн ефективно реагувати на сучасні виклики світового масштабу.

Процеси та підходи, які використовує Велика сімка для вирішення глобальних проблем, відображають її унікальний статус як неформального форуму для лідерів провідних економік світу. Основна мета G7 полягає в координації зусиль учасників для реагування на найактуальніші виклики, з якими

стикається світ, такі як економічні кризи, зміна клімату, тероризм та соціальні несправедливості.

Перш за все, важливим аспектом процесу прийняття рішень у G7 є використання консенсусу. Це означає, що усі учасники повинні дійти згоди щодо рішень, що робить результати самітів легітимними для всіх країн-учасниць. Такий підхід сприяє глибшому обговоренню проблем і врахуванню різних точок зору, хоча в той же час може ускладнити швидке ухвалення рішень у ситуаціях, що потребують термінових дій.

Крім того, G7 використовує механізми робочих груп, які займаються детальним вивченням конкретних тем. Ці групи складаються з експертів, які надають рекомендації щодо рішень, що дозволяє краще орієнтуватися в складних питаннях, таких як економічні прогнози, енергетична безпека або екологічні виклики. Робочі групи грають важливу роль у підготовці матеріалів для самітів, а також у розробці конкретних ініціатив, які можуть бути впроваджені на глобальному рівні.

Важливим елементом є також взаємодія G7 з іншими міжнародними організаціями та країнами. G7 активно співпрацює з такими структурами, як ООН, МВФ та Світовий банк, а також залучає представників країн, що не входять до складу G7, до обговорень. Це дозволяє забезпечити більш широкий контекст для вирішення глобальних проблем, адже багато з них вимагають зусиль з боку всіх країн, а не лише найбільш економічно розвинених.

Отже, процеси та підходи G7 до вирішення глобальних проблем характеризуються консенсусним ухваленням рішень, залученням експертних груп, еволюцією тематики обговорень та активною взаємодією з іншими міжнародними структурами. Це дозволяє G7 зберігати свій статус важливого гравця на глобальній арені, сприяючи формуванню стратегій і ініціатив для ефективного реагування на сучасні виклики.

РОЗДІЛ 2.

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ КРАЇН ВЕЛИКОЇ СІМКИ У КОНТЕКСТІ БАГАТОСТОРОННЬОЇ ДИПЛОМАТІЇ

2.1. Основні соціально-економічні показники розвитку країн Великої сімки

Велика сімка складається з провідних економік світу: США, Канади, Великої Британії, Німеччини, Франції, Італії та Японії. Кожна з цих країн має свої унікальні соціально-економічні характеристики, які визначають їхнє місце в світовій економіці. У цьому параграфі розглядаються основні показники, що ілюструють соціально-економічний розвиток цих країн.

Оскільки G7 об'єднує найбільш розвинені економіки світу, ми можемо очікувати, що ці країни мають високі показники за більшістю соціально-економічних індикаторів. Однак, навіть серед лідерів, існують значні відмінності.

Валовий внутрішній продукт (ВВП) є одним із ключових макроекономічних показників, який вимірює загальну вартість усіх товарів і послуг, вироблених у країні протягом певного періоду, зазвичай за рік. Він часто використовується для оцінки економічної активності, рівня життя, а також для порівняння економік різних країн.

Дослідження ВВП є критично важливим для розуміння економічної ситуації не лише в окремих країнах, але й у глобальному масштабі. Це допомагає виявляти тенденції, порівнювати досягнення різних держав та формувати стратегії для подальшого розвитку.

Країни G7 є найбільшими економіками світу, тому аналіз їхніх ВВП дає уявлення про загальні тенденції у світовій економіці.

Таблиця 2.1.

Динаміка ВВП країн G7 (2019-2023 рр.), трлн дол. США

Країна	2019	2020	2021	2022	2023
США	21,52	21,32	23,59	25,74	27,36
Японія	5,12	5,06	5,03	4,26	4,21
Німеччина	3,89	3,89	4,28	4,08	4,46
Великобританія	2,85	2,7	3,14	3,09	3,34
Франція	2,73	2,65	2,96	2,78	3,03
Італія	2,01	1,9	2,15	2,07	2,25
Канада	1,74	1,66	2,01	2,16	2,14

Джерело: розроблено автором на основі джерел [2]

Аналіз динаміки валового внутрішнього продукту (ВВП) країн Великої сімки (G7) за період 2019-2023 років дозволяє отримати важливі інсайти про економічну ситуацію, тренди розвитку та виклики, з якими стикалися країни під час різних економічних умов, зокрема внаслідок пандемії COVID-19.

Після різкого спаду в 2020 році, викликаного пандемією, більшість країн G7 демонструють позитивні темпи зростання ВВП у 2021-2023 роках. Це свідчить про відновлення економічної активності, активізацію інвестицій та адаптацію бізнесу до нових умов. США продовжують бути найбільшою економікою G7, з суттєвим зростанням ВВП, яке досягло 27,36 трлн доларів у 2023 році. Японія демонструє найбільш вразливі показники з постійним зниженням ВВП. Німеччина та Франція показують відносно стабільний, але нерівномірний розвиток. Німеччина, як економічний двигун Європи, демонструє стійкість, але піддається впливу глобальних економічних криз. Великобританія показує мішану динаміку через вплив Brexit та глобальні економічні кризи. Італія продовжує боротися з низькими темпами зростання, що може бути пов'язано з політичними та економічними нестабільностями. Канада демонструє відновлення після пандемії, але є залежною від коливання цін. Країни G7

демонструють різні темпи зростання ВВП. США та Канада мають більш високі темпи, ніж країни Євросони. Загалом, динаміка ВВП країн G7 відображає різноманітність економічних шляхів, з якими стикаються ці країни.

Аналіз коефіцієнта Джині в країнах Великої сімки (G7) є важливим інструментом для оцінки соціальної нерівності та розподілу доходів серед населення. Коефіцієнт Джині, який варіюється від 0 до 1, де 0 означає повну рівність, а 1 — абсолютну нерівність, дозволяє зрозуміти, наскільки справедливо розподіляються ресурси в суспільстві. У контексті G7, де економічні показники зазвичай є високими, варто врахувати, що навіть у розвинених країнах нерівність може залишатися значним викликом. Дослідження цього показника допомагає виявити тенденції, які можуть вплинути на політичні рішення, соціальні програми та економічний розвиток

Таблиця 2.1.

Коефіцієнт Джині в країнах G7 (2019-2023 рр.)

Країна	2019	2020	2021	2022	2023
США	0,42	0,40	0,40	0,41	0,41
Японія	-	-	-	-	-
Німеччина	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32
Великобританія	0,33	0,33	0,32	0,32	0,32
Франція	0,31	0,31	0,32	0,32	0,32
Італія	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35
Канада	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32

Джерело: розроблено автором на основі джерела [4]

Для більшості країн G7 спостерігається відносна стабільність коефіцієнта Джині протягом аналізованого періоду (2019-2023 рр.). Це свідчить про те, що рівень нерівності в розподілі доходів в цих країнах залишається досить стабільним. Всі країни G7 демонструють порівняно низькі значення коефіцієнта Джині, що свідчить про досить рівномірний розподіл доходів серед населення. Це характерно для розвинених країн з високим рівнем соціальної захищеності.

Найменший коефіцієнт Джині спостерігається у Франції та Німеччині, що свідчить про найбільш рівномірний розподіл доходів серед країн G7. Найбільший коефіцієнт Джині спостерігається в Італії та США, що вказує на більшу нерівність у розподілі доходів порівняно з іншими країнами G7. Для Японії відсутні дані про коефіцієнт Джині за весь аналізований період. Це може бути пов'язано з особливостями статистики або методології розрахунку цього показника в Японії.

Індекс людського розвитку (ІЛР) є важливим показником, який використовується для оцінки рівня життя населення в країнах. Він враховує три основні аспекти: тривалість життя, рівень освіти та доходи. Це дозволяє здійснити більш глибокий аналіз соціально-економічного розвитку країн, оскільки ІЛР зосереджується не лише на економічних показниках, таких як ВВП, а й на людському капіталі та якості життя.

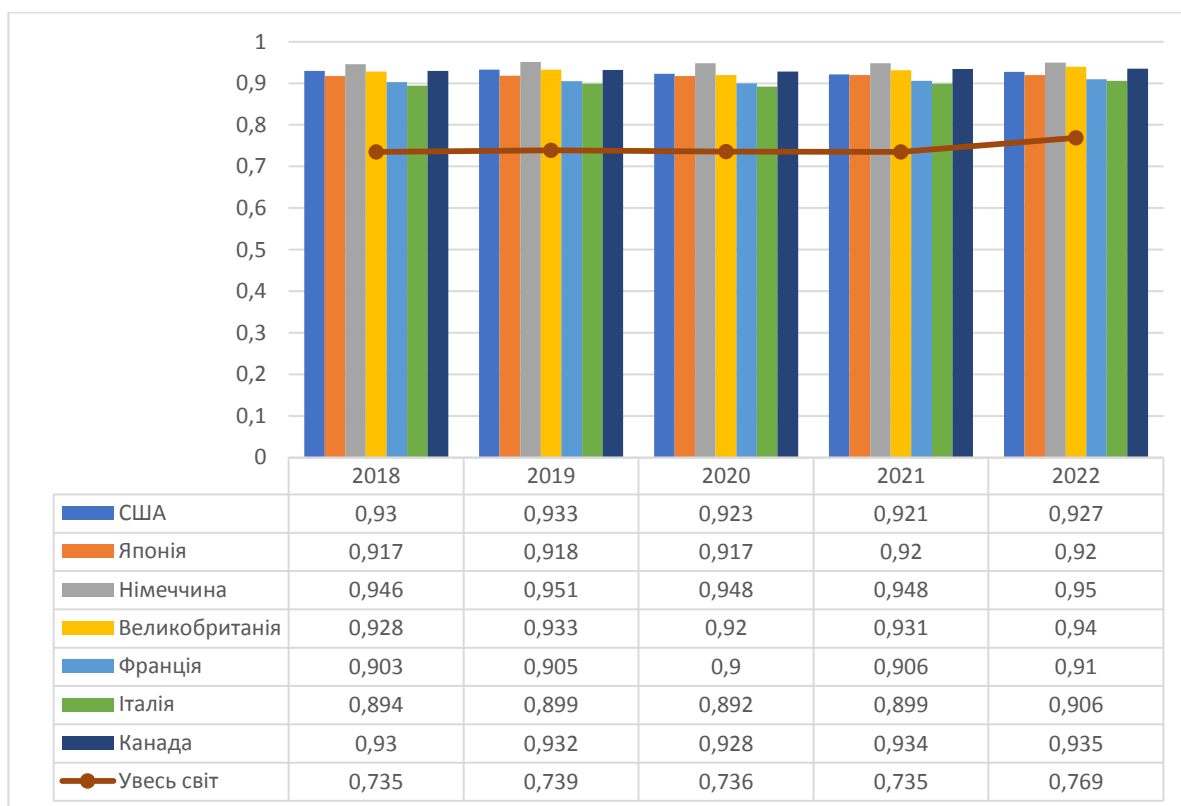

Рис. 2.1. Динаміка ІЛР країн G7 (2018-2022 рр.)

Джерело: розроблено автором на основі джерел [3]

Більшість країн G7 демонструють загалом стабільні показники ІЛР протягом 2018-2022 років. Це свідчить про високий рівень розвитку соціальних інститутів та стійкість економік. У 2020 році, з початком пандемії COVID-19, спостерігається незначне зниження ІЛР у більшості країн. Це пов'язано з перебоями в системі охорони здоров'я, освіти та економіки. Однак, вже у 2021 році більшість країн почали відновлювати свої показники. Всі країни G7 мають ІЛР вище середнього світового показника, що підтверджує їхній статус лідерів у сфері людського розвитку.

2.2. Оцінка впливу країн Великої Сімки на розвиток світового господарства

Оцінка впливу країн Великої Сімки (G7) на розвиток світового господарства є важливим аспектом для розуміння глобальних економічних процесів. Країни G7, до яких входять США, Канада, Велика Британія, Німеччина, Франція, Італія та Японія, представляють одну з найбільших економічних потуг у світі. Ось кілька ключових аспектів, які ілюструють їхній вплив.

Країни G7 мають значну частку в світовому валовому внутрішньому продукті (ВВП) (рис. 2.2.), що робить їх важливими гравцями в міжнародній економіці. США, як найбільша економіка, визначають світові фінансові потоки та тенденції.

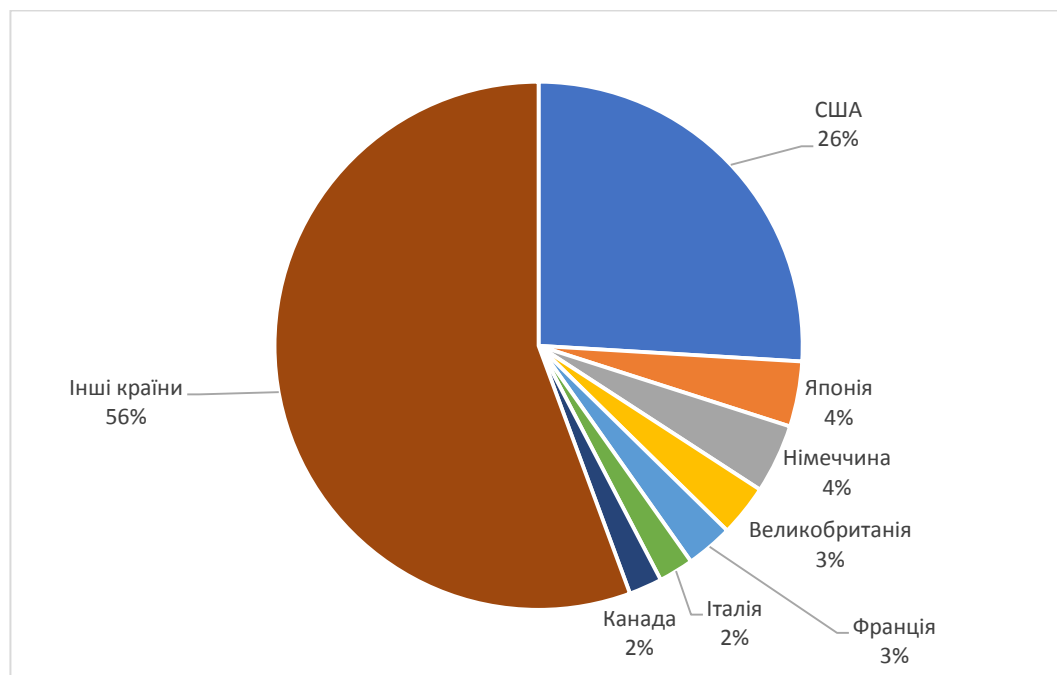

Рис. 2.2. Частку Великої Сімки в загальному ВВП в 2023 році

Джерело: розроблено автором на основі джерела [2]

Даний рисунок демонструє значний вплив країн G7 на світову економіку. Їхня сукупна частка у світовому ВВП становить майже 50%, що свідчить про їхню домінуючу роль у глобальних економічних процесах.

Сполучені Штати Америки залишаються найбільшою економікою світу, на їхню частку припадає понад чверть світового ВВП. Це підтверджує їхню домінуючу роль у глобальній економіці. Незважаючи на домінування США, інші країни G7 також мають значну вагу у світовій економіці. Японія, Німеччина, Великобританія та Франція входять до десятки найбільших економік світу. Стабільність частки країн G7 у світовому ВВП свідчить про їхню здатність підтримувати високі темпи економічного зростання та зберігати свою позицію на світовому ринку.

Країни Великої сімки відіграють домінуючу роль у формуванні сучасної глобальної економіки. Їхній вплив охоплює широкий спектр аспектів, від міжнародної торгівлі та інвестицій до фінансової стабільності та технологічного розвитку.

Країни G7 є ключовими учасниками світової торгівлі. Вони створюють складні глобальні ланцюги постачання, де виробляють високотехнологічні компоненти, кінцеві продукти та надають висококваліфіковані послуги. Ці ланцюги значною мірою визначають структуру світової економіки.

Країни Великої сімки є основними інвесторами в економіки інших країн, особливо в країни, що розвиваються. Прямі іноземні інвестиції з країн G7 стимулюють економічне зростання, створюють робочі місця та сприяють технологічному розвитку.

Група семи має значний вплив на світову фінансову систему через свою активну участь у міжнародних фінансових інститутах, таких як МВФ та Світовий банк. Вони встановлюють глобальні фінансові стандарти, регулюють фінансові ринки та впливають на напрямки розвитку світової фінансової архітектури.

На самітах G7 обговорюються найактуальніші питання світової економіки, такі як зміна клімату, глобальне здоров'я, безпека та сталий розвиток. Рішення, прийняті на цих самітах, часто визначають напрямки глобальної економічної політики.

Країни G7 відіграють провідну роль у просуванні стійкого розвитку. Вони ініціюють та підтримують різноманітні програми та проекти, спрямовані на зменшення викидів парникових газів, розвиток відновлюваних джерел енергії та соціальну справедливість.

Країни Великої сімки є світовими лідерами в галузі технологічних інновацій. Вони інвестують значні кошти в наукові дослідження та розробки, що сприяє появі нових технологій та галузей. З переходом до цифрової економіки, країни G7 відіграють ключову роль у формуванні стандартів і політик, що регулюють цифрові технології.

Отже, країни G7 мають значний і багатогранний вплив на глобальну економіку. Їхні дії формують міжнародну торгівлю, інвестиції, фінансову систему, технологічний розвиток та глобальну політику.

РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ ДЛЯ G7 У СВІТОВІЙ БАГАТОСТОРОННІЙ ДИПЛОМАТІЇ

3.1. Внутрішні протиріччя G7 та вплив зовнішніх факторів

Країни G7, незважаючи на спільну мету забезпечення глобальної економічної стабільності та процвітання, стикаються з внутрішніми протиріччями та впливом зовнішніх факторів, які можуть підірвати їхню єдність. Цей параграф присвячений детальному аналізу цих викликів та їхнього впливу на функціонування групи.

Незважаючи на формальну єдність, країни G7 стикаються з низкою внутрішніх протиріч, що ускладнюють координацію їхньої політики. Різні економічні моделі, відмінності в соціальній політиці та геополітичні амбіції окремих країн часто призводять до розбіжностей у поглядах на глобальні проблеми. Наприклад, різні підходи до регулювання фінансових ринків, енергетичної політики та торгівлі створюють значні перешкоди для досягнення консенсусу всередині групи.

Однією з ключових причин розбіжностей у G7 є протиріччя між неоліберальними та соціальними економічними моделями. США, будучи лідером у формуванні неоліберальної політики, відстоюють мінімальне державне втручання в економіку. Натомість європейські країни, такі як Німеччина та Франція, дотримуються соціальної моделі, що передбачає розвинену систему соціального забезпечення. Це призводить до різних підходів до регулювання ринку, оподаткування та соціальних програм, створюючи труднощі в досягненні єдиної політики.

Енергетична політика також є джерелом розбіжностей. США активно розвивають видобуток сланцевого газу, в той час як деякі європейські країни

прагнуть перейти на відновлювальні джерела енергії. Ці різні стратегії можуть призводити до торгових та екологічних суперечок.

Крім того, в торговій політиці існують значні розбіжності. США часто застосовують протекціоністські заходи для захисту своїх національних виробників, тоді як ЄС відстоює принципи вільної торгівлі. Це спричиняє торгові суперечки та ускладнює досягнення спільних позицій у міжнародних переговорах.

Геополітичні інтереси також відіграють важливу роль у формуванні внутрішніх протиріч у G7. Конкуренція між США та Китаєм за глобальне лідерство створює напруженість у відносинах між цими державами та іншими членами G7. Різні підходи до вирішення міжнародних конфліктів ускладнюють координацію дій країн, оскільки кожна з них може мати власну позицію щодо конкретних ситуацій.

Популізм та націоналізм, які зростають в деяких країнах G7, можуть значно обмежувати можливості урядів проводити необхідні реформи та співпрацювати з іншими країнами. Крім того, відмінності в політичних системах — парламентських у Європі та президентських у США — можуть ускладнювати прийняття рішень та узгодження спільних позицій на міжнародній арені.

Соціальні та культурні розбіжності також сприяють ускладненню співпраці в межах G7. Різні культурні цінності та соціальні норми можуть ставити під загрозу розуміння між країнами, що, у свою чергу, ускладнює досягнення спільних рішень.

Деякі з найбільш очевидних прикладів цих внутрішніх протиріч включають:

- напруженість між США та Китаєм, а також між США та ЄС, викликана застосуванням протекціоністських заходів та мит.
- різні підходи до боротьби зі змінами клімату, які реалізуються країнами G7, можуть призводити до суперечок і негативно впливати на глобальну політику.

- розбіжності у поглядах на необхідність збільшення військових витрат та фінансування оборонних програм.
- різні підходи до вирішення проблеми міграції, що веде до труднощів у досягненні єдиної політики в цій сфері.

Внутрішні протиріччя в G7 є наслідком комбінації економічних, геополітичних, внутрішньополітичних та соціокультурних факторів. Важливо усвідомлювати ці виклики, оскільки їхня адаптація та подолання можуть суттєво вплинути на ефективність співпраці країн-учасниць G7 у вирішенні глобальних проблем.

Група семи (G7) – це об'єднання найбільш розвинених країн світу, яке історично виступало центром формування глобальних рішень. Однак, сьогодні цей формат стикається з серйозними викликами, зокрема через зростаючу конкуренцію з боку країн, що розвиваються, представників групи E7, таких як Бразилія, Китай, Індія, Індонезія, Мексика, Росія та Туреччина. Ці країни демонструють помітно вищі темпи економічного зростання, що, за прогнозами, може призвести до того, що до 2050 року їх загальний валовий внутрішній продукт (ВВП) перевищить ВВП країн G7 [11].

Важливим аспектом є те, що Четверта промислова революція, яка вже розгортається, може суттєво змінити співвідношення сил на світовій арені. Ефективність політики, спрямованої на опанування новими технологіями, буде визначати баланс сил та можливість G7 впливати на параметри світового господарства.

Відповіді на нові виклики повинні бути конструктивними, а не руйнівними. Важливо зберегти важливі міжнародні угоди та інститути, які регулюють світову економіку, і працювати над спільними рішеннями для вирішення глобальних проблем, що постають перед людством. Група G7, зберігаючи свої сильні сторони, повинна бути відкритою до співпраці та компромісів, щоб ефективно адаптуватися до змінюваного світового порядку.

3.2. Перспективи реформування G7 у відповідь на глобальні зміни

Група семи як форум провідних економік світу стикається з необхідністю адаптації до стрімких глобальних змін. Зростання впливу нових економічних центрів, технологічні революції, кліматичні зміни та геополітична нестабільність вимагають від G7 переосмислення своєї ролі та механізмів співпраці.

З огляду на зростаючий вплив країн E7, G7 може розглянути можливість залучення нових членів або створення альянсів з іншими групами країн, такими як G20. Це дозволить врахувати інтереси та позиції країн, що швидко розвиваються, і зробить рішення більш репрезентативними.

Також, одним із варіантів є розширення складу G7, включаючи нові економічні центри, такі як Індія, Індонезія та Південна Корея. Залучення цих країн до формату G7 не лише підвищить репрезентативність форуму, але й посилить його ефективність у вирішенні глобальних питань. Індія, з її величезним ринком та швидким економічним зростанням, здатна внести значний внесок у дискусії про розвиток і сталий економічний прогрес. Індонезія, як найбільша економіка Південно-Східної Азії, може стати важливим гравцем у забезпеченні стабільності та безпеки в регіоні. Південна Корея, зі своїм високим рівнем технологічного розвитку та інновацій, може допомогти у вирішенні питань цифровізації та технологічних змін.

Таке розширення складу G7 може сприяти більшій узгодженості політик та стратегії розвитку на глобальному рівні, забезпечуючи більш широкий спектр поглядів і підходів до розв'язання ключових викликів сучасності.

При розширенні складу, G7 повинна зберегти свою прихильність до демократичних цінностей та прав людини.

Це стане основою для зміцнення легітимності та ефективності групи у вирішенні глобальних викликів. Залучення нових членів не повинно призводити до компромісів у питаннях, що стосуються основних принципів свободи, справедливості та верховенства права.

Країни, які бажають стати частиною G7, мають продемонструвати відданість цим цінностям. Таким чином, G7 може стати не лише форумом для обговорення економічних і політичних питань, але й платформою для просування прав людини та демократичних практик у глобальному масштабі. Цей підхід зміцнить міжнародну співпрацю та допоможе протидіяти авторитарним режимам, створюючи більш стабільне та справедливе світове середовище.

Відповідно, при розширенні G7 необхідно уважно оцінювати потенційних нових учасників, аби забезпечити, що їхні цінності та політики відповідають принципам, на яких ґрунтується група. Це може включати більш жорсткі критерії для членства, а також механізми моніторингу, щоб гарантувати, що всі учасники дотримуються взятих на себе зобов'язань у сфері прав людини та демократичного управління.

G7 повинна тісніше співпрацювати з іншими міжнародними організаціями, такими як ООН, Світовий банк та Міжнародний валютний фонд, для ефективного вирішення глобальних проблем. У сучасному світі, що стикається з численними викликами, від зміни клімату до економічної нерівності, інтеграція зусиль різних міжнародних інституцій є критично важливою.

Співпраця з ООН дозволить G7 активніше брати участь у реалізації глобальних цілей сталого розвитку, зокрема в боротьбі з бідністю, покращенні освіти та охороні навколишнього середовища. Разом з ООН, G7 може сприяти розробці ефективних політик і програм, спрямованих на досягнення цих цілей.

Взаємодія зі Світовим банком і Міжнародним валютним фондом може зміцнити економічну стабільність в усьому світі, забезпечуючи фінансову підтримку країнам, що розвиваються. G7, об'єднуючи свої ресурси і експертизу з цими організаціями, зможе підвищити ефективність своїх ініціатив, зокрема у фінансуванні проектів, що сприяють економічному зростанню та соціальному розвитку.

Зміцнення співпраці з цими міжнародними організаціями також дозволить G7 краще реагувати на глобальні кризи, координуючи свої дії і забезпечуючи

швидко і ефективно надання допомоги. У цілому, така інтеграція зусиль може стати основою для створення більш справедливого і стійкого світу, де кожна країна зможе отримати необхідну підтримку для подолання своїх викликів.

G7 може зосередитися на вирішенні конкретних глобальних проблем, які мають значний вплив на світову спільноту, таких як зміна клімату, охорона здоров'я, цифрова трансформація та боротьба з бідністю.

В умовах зростаючої загрози зміни клімату G7 повинна стати лідером у формуванні глобальних ініціатив, спрямованих на зменшення викидів парникових газів та підтримку переходу до сталого розвитку. Країни G7 можуть працювати над створенням механізмів фінансування для країн, що розвиваються, які намагаються впроваджувати чисті технології, а також підтримувати міжнародні угоди, такі як Паризька угода, для досягнення глобальних цілей.

Пандемія COVID-19 продемонструвала, наскільки важливою є міжнародна співпраця в галузі охорони здоров'я. G7 може зосередитися на зміцненні глобальних систем охорони здоров'я, забезпеченні доступу до вакцин і медичних ресурсів, а також підтримці досліджень у галузі інфекційних хвороб. Спільні зусилля можуть включати інвестиції в інфраструктуру охорони здоров'я в країнах з низьким і середнім доходом.

Цифрова трансформація є критично важливою для сучасної економіки, і G7 може стати каталізатором змін у цій сфері. Країни можуть спільно працювати над створенням стандартів для безпечного та етичного використання нових технологій, а також інвестувати в цифрову освіту, щоб забезпечити рівний доступ до можливостей у цифровому середовищі.

Зменшення бідності є одним із найважливіших завдань на порядку денному G7. Країни можуть зосередитися на підтримці ініціатив, спрямованих на соціальне та економічне включення, зокрема, шляхом інвестування в освіту, розвиток інфраструктури та забезпечення доступу до фінансових послуг.

Таким чином, активна робота G7 над цими ключовими проблемами може стати основою для формування ефективних рішень, що відповідають потребам сучасного світу та сприяють глобальному розвитку.

Реформування G7 є складним процесом, який вимагає спільних зусиль усіх членів групи. У сучасному світі, де геополітичні та економічні обставини швидко змінюються, G7 ризикує втратити свою актуальність і ефективність у вирішенні глобальних проблем. Без відповідних реформ група може стати менш впливовою, адже нові економічні центри, такі як країни з групи E7, продовжують набирати обертів, вимагаючи більшої уваги до своїх інтересів і потреб.

Зосереджуючи увагу на цих ключових викликах, G7 має можливість не лише зберегти своє місце у глобальному управлінні, але й стати двигуном змін, які приведуть до стабільнішого та більш справедливого світового порядку. Збалансування інтересів країн, що розвиваються, і традиційних економічних лідерів стане запорукою успішного реформування та подальшого розвитку G7 як впливового форуму для обговорення та вирішення глобальних проблем.

ВИСНОВКИ

У даній курсовій роботі було всебічно розглянуто роль та значення Великої сімки у контексті багатосторонньої дипломатії. Аналізуючи поняття та сутність багатосторонньої дипломатії, еволюцію складу G-7, механізм її функціонування, а також соціально-економічні показники країн-членів, ми виявили важливі аспекти, що визначають вплив G-7 на розвиток світового господарства. У третьому розділі було досліджено виклики та перспективи реформування G-7 у відповідь на зміни в глобальному середовищі. Висновки, що містяться в цій роботі, узагальнюють ключові моменти, які допоможуть зрозуміти, яким чином G-7 може зберегти свою актуальність та ефективність у багатосторонній дипломатії.

Багатостороння дипломатія стала невід'ємною складовою сучасних міжнародних відносин, оскільки дозволяє країнам об'єднувати зусилля для вирішення складних глобальних викликів, таких як зміна клімату, тероризм та пандемії. У цьому контексті міжнародні організації, такі як ООН, відіграють ключову роль у забезпеченні платформи для дискусій та співпраці між державами. Багатосторонні форуми також сприяють формуванню угод, які забезпечують розвиток співробітництва та стабільності, що в свою чергу, допомагає зменшити конфлікти та покращити міжнародні відносини.

У зв'язку з цим важливо відзначити, що багатостороння дипломатія не обмежується лише державами. Вона включає також участь недержавних акторів, таких як міжнародні організації, НУО та бізнес-структури, що сприяє більш всебічному підходу до вирішення глобальних питань. Цей інклюзивний підхід дозволяє залучати різноманітні перспективи та експертизи, підвищуючи ефективність міжнародних зусиль.

Соціально-економічні показники країн G7 свідчать про їхню ключову роль у світовій економіці. З формуванням майже 50% світового ВВП, ці країни не лише визначають глобальні економічні тренди, але й мають суттєвий вплив на міжнародні фінансові системи. Однак, попри це, усереднені показники маскують

важливі відмінності в економічному розвитку між країнами G7, що може призвести до різних підходів у вирішенні спільних глобальних проблем.

Дослідження показують, що, незважаючи на високий рівень розвитку, в країнах G7 існують значні соціально-економічні нерівності, які можуть стати перешкодою для ефективного співробітництва. Ці розбіжності можуть впливати на єдність G7, створюючи виклики для узгодження політик та дій у відповідь на глобальні виклики, такі як зміна клімату, енергетична безпека і соціальна справедливість.

Внутрішні протиріччя серед країн G7, зокрема різні економічні моделі, енергетична політика та геополітичні амбіції, значно ускладнюють досягнення єдності. Популістські та націоналістичні настрої, які зростають у деяких країнах, також викликають занепокоєння, адже вони можуть обмежити можливості для координації дій. Це ставить під сумнів здатність G7 ефективно реагувати на глобальні проблеми, що потребують спільних зусиль.

Водночас, попри ці виклики, важливо розуміти, що внутрішня розбіжність може також бути джерелом сили. Різноманітні підходи до вирішення проблем можуть призвести до інноваційних ідей та рішень. Однак для реалізації цього потенціалу G7 повинна знайти способи подолання своїх розбіжностей і створення більш координаційного підходу до міжнародної політики.

Підсумовуючи слід зауважити, що G7 продовжує відігравати важливу роль у формуванні міжнародної політики, незважаючи на внутрішні виклики. Для досягнення успіху у вирішенні глобальних проблем, таких як зміна клімату та соціальна справедливість, необхідно, щоб країни G7 працювали разом, подолавши свої розбіжності. Адаптація до нових реалій і відкритість до співпраці з іншими акторами міжнародної арени можуть допомогти G7 залишатися значущою силою в світовій політиці.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ahmed, Z., Zafar, M. W., & Ali, S. Linking urbanization, human capital, and the ecological footprint in G7 countries: an empirical analysis. Sustainable cities and society. 2020. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2210670720300512> (дата звернення: 2.10.2024)
2. GDP. World Bank national accounts data, and OECD National Accounts data files. 2024 URL: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD> (дата звернення: 20.10.2024)
3. Human Development Index (HDI). Human Development Reports. 2024 URL: <https://hdr.undp.org/data-center/human-development-index#/indicies/HDI> (дата звернення: 21.10.2024)
4. Income inequality: Gini coefficient Our World in Data. 2024 URL: <https://ourworldindata.org/what-is-the-gini-coefficient> (дата звернення: 20.10.2024)
5. Shah, W. U. H., Hao, G., Yan, H., Yasmeen, R., Padda, I. U. H., & Ullah, A. The impact of trade, financial development and government integrity on energy efficiency: An analysis from G7-Countries. . 2022 URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0360544222014104> (дата звернення: 20.10.2024)
6. Victoria Khvist. Evolution of the Modern Model of Diplomacy. 2023 URL: <https://ahpsxxi.org/index.php/journal/article/download/89/73/> (дата звернення: 10.10.2024)
7. Vu, K. M. Sources of growth in the world economy: a comparison of G7 and E7 economies. 2020 URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/B9780128175965000044> (дата звернення: 24.10.2024)
8. Алексєєва Т. І. Ле Хионг Ті Хоанг Тхі Кієу Чінь. Багатостороння дипломатія в ХХІ столітті: нові форми, проблеми та перспективи у співпраці з

- міжнародними організаціями. 2021. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/39_2021ua/4.pdf (дата звернення: 4.10.2024)
9. Балануца О. О., Середняк Т. К., Родзинки дипломатії: навчальний посібник. 2022 URL: <https://kuwait.mfa.gov.ua/storage/app/sites/46/balanutsa-o-rodzinki-diplomatii.pdf> (дата звернення: 4.10.2024)
10. Білан С.О. Багатостороння дипломатія: словник-довідник. 2022 URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u362/bilan_s.o._bagatostoronnya_diplomatiya_slovník-dovidnik.pdf (дата звернення: 2.10.2024)
11. Борзенко, О. О. 2022 URL: Ефективність для світової економіки брейнстормінгу лідерів країн G7. 2020. URL: http://jnas.nbuuv.gov.ua/j-pdf/EkUk_2020_3_4.pdf (дата звернення: 24.10.2024)
12. Виклики G20 для формату G7 Геоекономічні виклики для країн G7. 2019 URL: <http://ief.org.ua/docs/scc/14.pdf> (дата звернення: 24.10.2024)
13. Гостева, Д. Розбудова інформаційної політики ЄС (національний, регіональний та глобальний рівні). 2021. URL: <https://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi65/0047960.pdf#page=192> (дата звернення: 24.10.2024)
14. Григор, О. О. Багатостороння дипломатія як чинник урегулювання міжнародних конфліктів і кризових ситуацій. 2015. URL: <https://er.chdtu.edu.ua/handle/ChSTU/1473> (дата звернення: 4.10.2024)
15. Григор, О. О. Сучасні виміри дипломатії в умовах конфліктних і кризових ситуацій. 2019. URL: <https://er.chdtu.edu.ua/handle/ChSTU/1384> (дата звернення: 14.10.2024)
16. Дронов В. Ю. Міжнародні відносини та світова політика : навч.-метод. посіб. 2022. URL: http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/23460ISBN_978-966-928-880-6 (дата звернення: 4.10.2024)
17. Дяченко, Б. І., & Стець, Д. І. Роль країн Великої сімки у сучасних міжнародних економічних відносинах. 2018. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/18_2_2018ua/3.pdf (дата звернення: 8.10.2024)

- 18.Корольчук Л.В., Баула О.В., Галазюк Н.М. Дипломатія. Навчальний посібник 2024 URL: <https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2024-08/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82%20%D0%94%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%82%D1%96%D1%8F%20%281%29.pdf> (дата звернення: 4.10.2024)
- 19.Матвійчук, В. Мюнхенська угода в контексті міжнародних відносин європейських країн: історія та уроки для сьогодення. 2023. URL: https://www.kmv.knukim.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/2023_ukrayina-i-svit-materialy.pdf#page=64 (дата звернення: 4.10.2024)
- 20.Опанасюк О. І. Напрями трансформації форм та методів сучасної дипломатії під впливом процесів глобалізації 2012. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdau_2012_18%28spets._26 (дата звернення: 4.10.2024)
- 21.Панов, А. В., Панова, А. О., & Поп, В. І. (2024, March). G20* проти G7*: порівняння потенціалів (ресурси, демографія, економіка, геополітика. 2024 URL: <https://www.google.com/books?hl=uk&lr=&id=l60FEQAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA233&dq=G7+%D0%B2%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D0%B0+%D1%81%D1%96%D0%BC%D0%BA%D0%B0&ots=7vDT36cE7p&sig=UXRkGDHYx6UC2B1wci2SZ1MqVSA> (дата звернення: 24.10.2024)
- 22.Півненко, О. В., & Карчевська, О. В. Вимір сучасної дипломатії в умовах трансформації світового процесу. 2019 URL: <https://dspace.snu.edu.ua/bitstreams/eeb2076c-92fb-4c13-b0ad-8d769e8d82fe/download#page=149> (дата звернення: 24.10.2024)
- 23.Романова, В. О. Велика двадцятка як механізм глобального управління. 2012 URL: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/apmv_2012_104\(1\)_13.pdf](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/apmv_2012_104(1)_13.pdf) (дата звернення: 24.10.2024)

- 24.Сліпенко, М. Багатостороння дипломатія США на європейському континенті. наукові горизонти XXI століття. 2024. URL: http://www.uintai.kiev.ua/sites/default/files/naukovi_goryzonty_hhi_stolittya.pdf (дата звернення: 24.10.2024)
- 25.Супрун Г.Г. Політична глобалізація як каталізатор суспільних трансформацій. Філософські обрії. 2019 URL: <http://philosobr.pnpu.edu.ua/article/view/202342> (дата звернення: 10.10.2024)
- 26.Філін, А. М. Нові тенденції в розвитку дипломатії на сучасному етапі. 2020. URL: <https://international-relations-tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/e82f236230611b5bbffeffbeeb3dbd576.pdf#page=105> (дата звернення: 24.10.2024)
- 27.Хвіст, В., & Мариніч, В. Еволюція сучасної моделі дипломатії. 2023. URL: <https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/1169> (дата звернення: 4.10.2024)
- 28.Ціватий В. Віденський конгрес 1814-1815 рр.: інституціональний вердикт європейського політико-дипломатичного та суспільно-історичного розвитку. 2016 URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/handle/123456789/188534> (дата звернення: 4.10.2024)
- 29.Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія. 2019. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2019-12/sharov_monografiya_ekonom_dyplomatiya_print_new.pdf (дата звернення: 4.10.2024)
- 30.Шелемба, М. Концептуальні аспекти розвитку багатосторонньої дипломатії: глобальний вимір. 2023. URL: <http://visnyk-international.uzhnu.edu.ua/article/view/287801> (дата звернення: 4.10.2024)